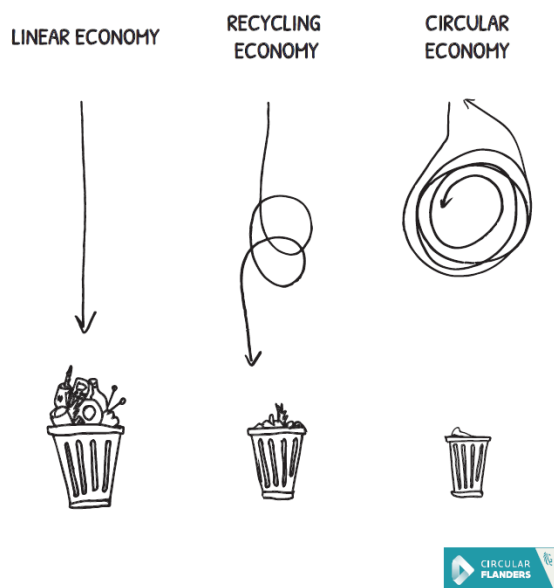

INHOUD

1	SITUERING	3
2	CIRCULAIR WERK(T)	8
3	WAAROVER GAAT DEZE OPROEP?	12
3.1	WIE KAN EEN AANVRAAG INDIENEN?	12
3.2	INHOUD VAN HET PROJECTVOORSTEL	13
3.3	FINANCIERING	15
3.3.1	SUBSIDIEERBARE PERIODE	15
3.3.2	STEUNINTENSITEIT	15
3.3.3	RAPPORTERING EN UITBETALING	15
3.3.4	BEGROTING	16
3.4	SELECTIECRITERIA	17
3.4.1	ONTVANKELIJKHEIDSCRITERIA	17
3.4.2	INHOUDELIJKE BEOORDELING	17
4	FINANCIËLE CRITERIA	18
4.1	TIJDSINZET VAN DE PROJECTMEDEWERKERS	18
4.2	FORFAIT VAN 40%	20
4.3	STATUTAIRE PERSONEELSLEDEN	21
4.4	ONTVANGSTEN	21
4.5	BIJDRAGEN IN NATURA	21
4.6	DUBBELE SUBSIDIËRING	21
5	STAATSSTEUN.....	22
6	OVERHEIDSOPDRACHTEN	23
7	COMMUNICATIERICHTLIJNEN	24
8	AANVRAAGPROCEDURE EN TIMING VAN DE OPROEP	24
9	BIJLAGEN	25
10	CONTACT	26

1 SITUERING

De wereldbevolking groeit tot 9,7 miljard tegen 2050. Meer mensen in de wereld die meer kunnen consumeren, meer ondernemingen die zullen produceren: dat zorgt voor een gemiddeld hogere welvaart, maar het zorgt tegelijk voor een sterk verhoogde druk op de grondstoffen en het klimaat. Door materialen langer in de economie te (houden en minder grondstoffen te verbruiken, kunnen we een belangrijke bijdrage leveren aan een koolstofarme economie. Vlaanderen beschikt amper over eigen grondstoffen en is hierdoor sterk afhankelijk van de invoer van grondstoffen die op termijn zeldzamer en duurder zullen worden. De transitie naar een circulaire economie doorzetten is belangrijk voor het milieu maar zal eveneens het verschil maken op onze handelsbalans. Het Vlaams Regeerakkoord 2019-2024 en meerdere beleidsnota's bevestigen het belang van de transitie naar een circulaire economie om de Vlaamse economie *future proof* te maken.¹ De overgang naar een meer circulaire economie heeft, naast een ecologische en economische impact ook belangrijke sociale effecten. De arbeidsmarkt zal zich (moeten) aanpassen aan de nieuwe realiteit en het is dus belangrijk om reeds in een vroeg stadium te anticiperen op deze veranderingen.

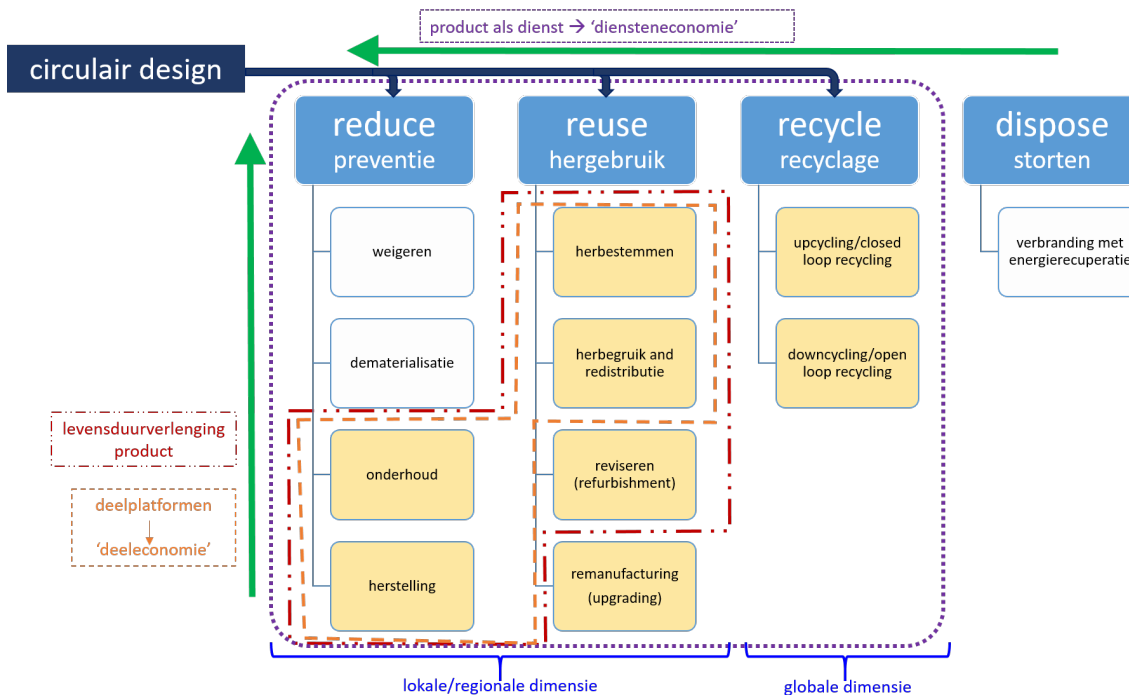

In de circulaire economie gaan we efficiënter om met grondstoffen, materialen, energie, water, ruimte en voedsel door kringlopen slim te sluiten. Natuurlijke hulpbronnen worden zo veel mogelijk hergebruikt. Dit doen we via een efficiënt en slim materialengebruik met de voorkeur voor biogebaseerde, hernieuwbare en herbruikbare grondstoffen, door het sluiten van materialenkringlopen en het toepassen van nieuwe businessmodellen zoals bijvoorbeeld product-dienstcombinaties of de deeleconomie. De transitie naar meer biogebaseerde productie is een opportuniteit voor de ontwikkeling van nieuwe materialen en toepassingen.

Het is een verhaal over alle sectoren heen. De hele keten wordt meegenomen in de innovatie: van grondstoffenleverancier en producenten tot bij de consument. Via recyclage worden grondstoffen teruggebracht naar de start van de keten. Circulaire economie gaat dan ook over meer dan alleen maar recycleren. Het gaat ook over het fundamenteel herdenken van producten en de systemen waarin die worden toegepast: slim design, levensloopverlenging, herbruikbaarheid, demonteerbaarheid voor herstel en vervanging, het invoeren van product-

¹ Zie o.a. Vlaams Regeerakkoord 2019-2024, visie Circulaire Samenleving: "We streven naar een maximale circulaire economie om zo beter in onze behoeften aan grondstoffen en water te kunnen voorzien en ons welzijn te maximaliseren met een kleinere ecologische voetafdruk. We leggen daarbij sterk nadruk op partnerschap tussen bedrijven, kennisinstellingen, middenveld en overheden en bieden voldoende ruimte voor experimenten."

dienstcombinaties, het ondersteunen van andere consumptiemodellen gebaseerd op gedeeld gebruik, ...

Figuur 1: De Circulariteitsladder - Bron: Impact van de circulaire economie in Vlaanderen op de sociale economie en de tewerkstelling van kansengroepen: Eindrapport

Bedrijven, zowel uit de sociale als reguliere economie, spelen een cruciale rol in het realiseren van duurzame ontwikkeling en de omslag naar de circulaire economie. Grote en kleine bedrijven leggen meer en meer sociale en milieueisen op aan hun leveranciers. Kritische consumenten en financiers maken niet langer enkel financiële afwegingen. Circulaire economie is daarom steeds vaker een zaak van competitiviteit. Maar ook lokale actoren; overheden, werkgeversorganisaties en andere lokale actoren kunnen een belangrijke rol opnemen.

Verschillende organisaties zien ondertussen het belang van de circulaire economie en ondernemen actie. Maar meer samenwerking en coördinatie, het bundelen van de kracht en expertise van elk van deze actoren, kan een bijkomende boost geven aan de omslag naar een circulaire economie. Het uitwerken van een regionale strategie, regionale netwerkingsmogelijkheden en het aan de slag gaan met lokale partners in circulaire verdienmodellen kan een versterkend effect hebben op het lokaal economisch weefsel en de bewustwording van de nood aan meer circulaire economie verder verspreiden onder burgers en ondernemers.

Belangrijke spelers in de transitie naar een circulaire economie

Circulaire economie en maatwerkbedrijven

De transitie naar een meer circulaire economie in Vlaanderen is ook een kans voor de maatwerkbedrijven. De opportuniteiten voor inschakeling in de circulaire economie werden onderzocht in de trendstudie van 2018.² Veel circulaire economie-activiteiten lenen zich goed voor doelgroepwerknemers, denk daarbij aan het inzamelen, sorteren, onderhoud, reparatie en mogelijks ook *refurbishment* van apparaten. Maar maatwerkbedrijven kunnen niet enkel een rol spelen in deze ambachtelijke, manuele en repetitieve arbeidsprocessen die een schakel vormen in het logistieke proces van het sluiten van kringlopen. Er liggen zeker opportuniteiten in de deel- en diensteneconomie voor sociale tewerkstelling evenals in de hernieuwbare energiesector, zoals de uitvoering van energiescans en het isoleren van woningen, onderhoud en schoonmaak van installaties en ten slotte de recyclage van zonnepanelen. Belangrijk is wel dat de maatwerkbedrijven zelf innoveren en inspelen op strategische trends om er voor te zorgen dat ze een plaats verwerven in de circulaire economie van de toekomst. Maatwerkbedrijven kunnen daarbij niet enkel de samenwerking aangaan met reguliere en circulaire ondernemingen. Ze kunnen evenzeer mee aan tafel zitten bij het uitdenken van een lokale strategie naar een meer circulaire economie.

Circulaire economie en reguliere ondernemingen

De economische relevantie van circulaire economie is groot. Vlaanderen beschikt amper over eigen grondstoffen en is hierdoor sterk afhankelijk van de invoer van grondstoffen die op termijn zeldzamer en duurder zullen worden. De transitie naar een circulaire economie doorzetten is belangrijk voor het milieu, voor onze aarde, maar zal eveneens het verschil maken op onze handelsbalans. De circulaire economie brengt nieuwe innovatiekansen met zich mee, onder meer in het productontwerp, de maakindustrie, de dienstverlening en de businessmodellen, maar ook in de landbouw en voeding en de water intensieve sectoren. Het biedt veel kansen voor ondernemers door meer ketensamenwerking, minder grondstoffenverbruik en afval, toegang tot nieuwe grondstoffen uit afval en het internationaal valoriseren van Vlaamse expertise³.

Circulaire economie en werkgeversorganisaties en andere lokale economische actoren

Verschillende werkgeversorganisaties zien de opportuniteiten van de omslag naar een circulaire economie, al dan niet in combinatie met digitalisering. Volgens de SERV tonen diverse studies dat de transitie naar een circulaire economie een positieve impact kan hebben op de productiviteit en toegevoegde waarde en op het beperken van de kwetsbaarheid van de economie voor externe schokken door een kortere/lokale keten. Door een hogere materialenefficiëntie kan op de productiekosten worden bespaard.

² <https://www.socialeconomie.be/sites/default/files/trendstudie%20circulaire%20economie.pdf>

³ Startnota Vlaanderen Circulair : <https://www.vlaanderen.be/publicaties/transitieprioriteit-de-transitie-naar-de-circulaire-economie-doorzetten-vlaanderen-circulair-startnota>

De nieuwe zgn. gebruikgerichte circulaire businessmodellen lijken echter nog niet echt op grote schaal van de grond te komen in Vlaanderen. Ze kampen met specifieke hinderpalen op vlak van financiering en regelgeving. Ook op het vlak van samenwerking en benodigde mentaliteitswijziging zijn er diverse barrières.

Ook AGORIA⁴ ziet brood voor de gecombineerde transitie en pleit o.a. voor een impulsprogramma digitale circulaire economie *remanufacturing* (DCE), waarbij kennisinstellingen en bedrijven samen een strategie en roadmap uitwerken. Een digitale circulaire economie legt de link tussen beide en biedt meerwaarde voor alle Vlaamse industriële sectoren.

Circulaire economie en kennisinstellingen en netwerkorganisaties

Circulair ondernemen is een uitdaging in een lineaire economie. Het vraagt een ander soort business modellen en een ketensamenwerking. Kennisinstellingen - gaande van hogescholen tot adviesbureaus - en netwerkorganisaties kunnen hierin ondersteunen door hun kennis en expertise in te brengen om zo de veranderingen in de praktijk bij zowel reguliere ondernemers als sociale economie bedrijven te realiseren. Ze kunnen hierbij steunen op reeds bestaande kennis zoals bijvoorbeeld de sectorstudie circulaire economie die uitgevoerd werd in opdracht van het Departement Werk en Sociale Economie. In deze studie wordt de impact van circulaire economie in Vlaanderen op de sociale economie en de tewerkstelling van kansengroepen onder de loep genomen.⁵ Kennisinstellingen kunnen ook rechtstreeks bijdragen aan de verduurzaming van het ondersteuningsaanbod en het versterken van de impact van de circulaire hubs. Via hun ervaring in het capteren van de geleerde lessen en de kennisverspreiding kunnen ze allerhande vorming en leeropportunities creëren, zowel voor ondernemers als burgers.

Netwerkorganisaties bezitten een grote expertise in de matchmaking tussen verschillende ondernemers. Wanneer ondernemingen krachten bundelen in de zoektocht naar meer circulaire verdienmodellen krijgen ondernemers de kans te leren van elkaars expertise. Zo wordt snellere en sterkere groei voor ondernemingen en meer maatschappelijke impact gerealiseerd. Netwerkorganisaties kunnen bijdragen aan de omslag naar meer circulaire economie met sociale impact door ondernemers te vinden en samen te brengen die elkaars potentieel niet kennen. Door hun expertise in het creëren van vertrouwen en groepsdynamiek effenen ze het pad naar de uitwerking van nieuwe verdienmodellen.

Circulaire economie en sociale ondernemingen

Een sociale onderneming wil voornamelijk 'maatschappelijke winst' wil genereren. Dit doet ze door het invullen van een sociale behoefte of uitdaging en wel op een ondernemende, marktgerichte wijze. Sociale ondernemingen zijn daarbij een integraal deel van de markt. Ze

⁴ https://www.agoria.be/nl/Letstechtegether-voorzetten-voor-een-succesvolle-reliance-2?utm_campaign=Voorzet%20succesvolle%20reliance&utm_medium=email&_hsmi=90471874&_hsenc=p2ANqtz-ZudE8ivDmNkUtVinaYrsgXk4XF2f5wzvN9pKbCSMTCyG-Z74pdq3nxLcONi7sEYS4fC4dNdFIEgWH9Ctf1xrA_rXQ&utm_content=90471874&utm_source=hs_email

⁵ <https://www.socialeconomie.be/sites/default/files/trendstudie%20circulaire%20economie.pdf>

genereren eigen inkomsten en zijn zelfvoorzienend. De manier waarop ze deze markt benaderen is echter vaak uniek. Sociale ondernemers hebben een unieke kijk op de markt. Ze zorgen vaak voor meer toegankelijke producten en lokale tewerkstelling. Hun aanpak resulteert vaak in nieuwe businessmodellen zoals bijvoorbeeld product-dienstcombinaties of businessmodellen binnen de deeleconomie. Via ondernemerschap en expertise kunnen zij sterk bijdragen aan een regionale aanpak van de omslag naar een meer circulaire economie.

Circulaire economie en lokale overheden

Overheden kunnen de omslag naar een meer circulaire economie mee leiden en versnellen. Ze kunnen daartoe niet alleen een voortrekkersrol spelen in het uitbouwen van een lokale circulaire visie die optimaal inspeelt op lokale noden en lokale opportuniteiten. Ze kunnen evenzeer infrastructuur ter beschikking stellen, circulaire overheidsopdrachten lanceren, stakeholders (op verschillende niveaus) met elkaar in contact brengen, kennisdeling faciliteren, of lokale incentives voorzien voor circulaire initiatieven. Daarnaast staan ze in rechtstreeks contact met de burgers en zijn ze daarom het optimaal gepositioneerd om een grotere circulaire bewustwording te creëren. De omslag naar een meer sociale economie werkt hand in hand met de doelen van lokale overheden. Een meer circulaire economie leidt tot economische groei, betere huisvesting, een beter milieu, minder werkloosheid en meer sociale gelijkheid.

Op vlak van sociale economie en werk wordt reeds door 39 gemeenten en intergemeentelijke samenwerking een regierol opgenomen voor de sociale economie en werk. Deze sociale economie regisseurs laten de steden en gemeenten toe een maatschappelijke meerwaarde te creëren door de lokale sociale economie te ondersteunen en mensen met een (grote) afstand tot de arbeidsmarkt in te schakelen in het arbeidscircuit. De regierol op het vlak van de lokale sociale economie omvat een aantal doelstellingen:

- het opnemen van de lokale regierol sociale economie en werk door de lokale besturen (bv. in dienst nemen van een lokale regisseur, het opmaken van een omgevingsanalyse, overleg en netwerking, ontwikkelen van een beleidsvisie enz.);
- de tewerkstelling van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in de reguliere en de sociale economie bevorderen en daarbij drempels richting de arbeidsmarkt wegnemen, o.m. via de instrumenten wijk-werken, tijdelijke werkervaring en gemeenschapsdienst voor langdurig werkzoekenden ;
- het ondernemerschap, waaronder het sociaal ondernemen en het maatschappelijk verantwoord ondernemen, bevorderen;
- de samenwerking en partnerschappen met VDAB en andere lokale arbeidsmarktactoren faciliteren en een lokale samenwerkingsovereenkomst met VDAB sluiten en opvolgen.

Sociale economie regisseurs zijn hierdoor uitstekend geplaatst om een belangrijke rol op te nemen in de uitbouw van meer lokale circulaire economie met sociale impact. De contactgegevens van deze regisseurs en de regio die ze vertegenwoordigen is terug te vinden op <https://www.socialeconomie.be/sites/default/files/Contactgegevens%20regisseurs.pdf>.

Door de toenemende leegstand van grote en kleine bedrijfssites en handelspanden in (rand)stedelijke omgeving wordt gekeken naar andere functies om deze in te vullen. Specifiek m.b.t. circulaire economie tekenen zich een aantal trends waarin zich kansen aandienen voor o.a. sociale economie-initiatieven, opleidingscentra,... Nieuwe verdienmodellen (zoals product as a service), maak- en hersteleconomie, product life extension (kringloopateliers met ruimte voor reparatie, upgrade of herverkoop), deelplatformen kunnen een belangrijke toekomstige ruimtelijke impact hebben op een kernwinkelgebied van centrumsteden. Ze creëren tewerkstellingskansen en dragen bij tot het verlevendigen van de kern.

Ook op bedrijventerreinen kunnen eveneens impulsen worden gegeven voor circulaire economie. Bij de totstandkoming van een 'circulair bedrijventerrein' is de matchmaking tussen de verschillende bedrijven die zich kunnen vestigen, cruciaal.⁶

2 CIRCULAIR WERK(T)

In 2021 werden 12 sociaal-circulaire hubs opgericht, na de oproep Circulair Werk(t), een samenwerking tussen het Departement Werk en Sociale Economie, Europa WSE en Vlaanderen Circulair (max. 160.000 euro per project). In 2023 werd de ondersteuning voor één jaar verlengd vanuit een cofinanciering tussen het Departement Werk en Sociale Economie en Vlaanderen Circulair. Voor een overzicht: zie <https://www.circulairwerkt.be/>.

De sociaal-circulaire hubs zijn lokale partnerschappen: in hun regio geven ze nieuw circulair ondernemerschap met een sociale impact een extra boost. De partnerschappen zijn bewust divers, met aan boord ondernemingen, maatwerkbedrijven, stads- of gemeentebesturen, kennisinstellingen, social profitorganisaties, ... De hubs zijn het aanspreekpunt voor lokale ondernemers die de brug willen slaan tussen circulaire en sociale economie. De hubs stimuleren hiervoor onderlinge samenwerking en innovatie en bieden hun kennis en netwerk aan. De meeste hubs richten hun pijlen op een selectie van sectoren die voor hun omgeving van belang zijn, zoals bijvoorbeeld ICT, textiel of voeding. De hubs realiseren hun doelen met een arsenaal aan netwerkevents, infopunten, hackatons, trainingen, materiaalkaarten, coaching, enzovoort.

De ambitie van de oproep was om op lokaal niveau circulaire oplossingen te bedenken vanuit het lokale economische weefsel, waarbij o.m. samenwerkingen tussen sociale economie en reguliere economie mogelijk werden.

Naast financiële ondersteuning werd een lerend netwerk opgestart in samenwerking met Koning Boudewijnstichting.

⁶ Een voorbeeld is Blue Gate waar, nadat de eerste bedrijven zich gevestigd hebben, de volgende kandidaat-investeerdere zullen moeten aangeven hoe ze met de reststromen enz. van die eerste bedrijven kunnen omgaan om zo een zo gesloten mogelijke kringloop te bekomen. Kernactor is dus de ontwikkelaar/beheerder die over de uitgifte kan beslissen. - <https://www.bluegateantwerp.eu/>

De werking van de hubs is gevarieerd, maar op 3 jaar tijd hebben de hubs op lokaal niveau een versterkte aandacht voor circulariteit en lokaal ondernemerschap versterkt. Zij zorgen voor inspiratie, zoeken naar opportuniteiten, en brengen sociale en andere organisaties samen.

De hubs vormen een belangrijke schakel op lokaal niveau om samenwerkingen tussen en met circulaire ondernemers en organisaties op te bouwen. De hubs nemen hier de rol als facilitator en matchmaker in tussen sociale economie-ondernemingen, reguliere ondernemers, kennis- en onderzoekscentra, intermediaire ondernemersorganisaties als VOKA en Unizo, beleidsinstellingen als het Departement Werk en Sociale Economie, VLAIO, OVAM/Vlaanderen Circulair, sectorfederaties, burgers, lokale overheden en financiers.

Naast matchmaking en verbinding detecteren de hubs nieuwe opportuniteiten om anders met materialen en producten om te gaan, en om (lokale) afvalstromen te herdenken en te hertekenen binnen een circulair model. Hierbij houden de hubs zowel de vinger aan de pols voor lokale actoren, dragen ze bij tot kennisontwikkeling en -deling, en zijn ze aanjager voor actie om *proof of concepts* tot ontwikkeling te brengen.

Ook opschaling vormt een belangrijke actielijn voor de hubs. Door het brede netwerk aan hubs kunnen lokale ondernemingen hun projecten en impact opschalen naar nieuwe gebieden en afzetmarkten. Hierdoor zijn ze een hefboom naar een efficiënter gebruik en terugdringen van de Vlaamse materiaalvoetafdruk, als naar (sociale) tewerkstelling.

Zulke sociale tewerkstelling neemt een centrale plaats op in hun focus. Elk hub dient minimaal een erkende sociale economie-onderneming in haar partnerschap hebben opgenomen. De hubs hebben bijzondere aandacht voor de meerwaarde van sociale economie-ondernemingen in de circulaire economie, en de tewerkstellingsopportuniteiten voor personen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Vele circulaire activiteiten zijn eerder technisch van aard, maar bieden ook kansen voor werknemers maatwerkbedrijven, via sorteren, onderhoud, reparatie en *refurbishment*. Maatwerkbedrijven zetten zelf sterk in op innovatie en vanuit de circulaire economie ook eigen afzetmarkten en dienstverleningen ontplooiën, idealiter vanuit een samenwerking met andere lokale ondernemingen en partners. Hierdoor zorgen de hubs voor het versterken van de brug tussen maatwerkbedrijven en reguliere ondernemingen. De hubs dragen met name “circulair werk” actief uit in een bepaalde regio.

Resultaten

In de periode van midden 2021 t.e.m. september 2023 realiseerden de hubs volgende tussentijdse output:

- Inspireren en sensibiliseren van ondernemers en organisaties via events en gerichte communicatie: van midden 2021 tot nu organiseerden de 12 hubs in totaal 201

evenementen, waarop zo'n 7.000 deelnemers zijn geregistreerd. Daarnaast waren de hubs aanwezig op een 60-tal andere events (georganiseerd door andere partners) om sessies in te vullen.

- Kennisdeling via workshops, masterclasses en opleidingstrajecten: voeding, groenresten, textiel, kunststoffen, bouw/selectieve sloop, repair/elektro en meubelindustrie (of maakindustrie meer algemeen) zijn thematische focusthema's van de verschillende hubs. De hubs kunnen een programma aanbieden dat het lokale overstijgt maar wel lokaal wordt uitgerold.
- Begeleiding op maat rond bedrijfs- en sectorspecifieke thema's: voorbeelden als Sluit de Cirkel (begeleiding op maat door Switchrs), Were Circle, CICO (Designregio Kortrijk), Blenders, ... Minstens 148 individuele bedrijven/ondernemers/organisaties hebben een begeleiding op maat genoten.
- Bouwen van ketenpartnerschappen in en tussen ketens om nieuwe producten en diensten uit te werken die een antwoord formuleren op de uitdagingen van de toekomst, met blended en genetwerkte businessmodellen als resultaat zonder onderscheid tussen sociale en reguliere economie, vb. Recuplan, herbruikbare verpakking (Mivas) voor champignons met alle supermarktketens Colruyt, Delhaize, Aldi, .. Packforfood en Comeos, ...
- *Proof of concepts* opzetten die de haalbaarheid van die nieuwe producten en diensten uittesten: in totaal werden vanuit de hubs 209 pilots/prototypes opgestart.
- Subsidiedossiers uitwerken met en voor die partnerschappen om van *proof of concept* naar pilot en van pilot naar MVP te gaan. Op dit moment zijn 73 projectaanvragen ingediend door de hubs of hubpartners waarbij bedrijven opgenomen in de projectconsortia (VLAIO Living Lab Call Circulaire Economie, Europese programma's zoals Interreg, Horizon, ...), waarvan 13 projecten inmiddels zijn goedgekeurd. De hubpartners hielden de pen vast (voor bedrijven/ondernemers een grote meerwaarde).
- Samenwerkingen opzetten tussen sociale en reguliere ondernemingen: 81 testtrajecten gerealiseerd op anderhalf jaar tijd met oog op waardige tewerkstelling van mensen die zonder sociale economie niet aan het werk zouden zijn (zie Doeners.be).

Toekomst

Circulaire economie is een van de speerpunten van de toekomst richting een meer duurzame economie. Binnen zulke economie is het cruciaal dat ook personen met een afstand tot de arbeidsmarkt een plaats vinden met oog op tewerkstellingskansen, competentieversterking en stimulansen naar doorstroom naar de reguliere economie. Ook de Europese Commissie erkent de rol die sociale economie kan spelen in de omslag naar een digitale en groene economie, zoals circulariteit.

Dankzij de oproepen van het Departement Werk en Sociale Economie, Europa WSE en Vlaanderen Circulair is een netwerk van virtuele en fysieke plekken gecreëerd die op het unieke snijvlak van sociale tewerkstelling, circulaire economie en lokale noden inspeelt. De voorbije financiering heeft

de partnerschapsvorming en de opstart van deze hubs ondersteund om een unieke plaats in het lokale weefsel in te nemen die voorheen onbestaande was.

Bovenstaande resultaten tonen aan dat de hubs op diverse actielijnen en doelstellingen hun rol vervullen, met aantoonbare output. Er is een groeiende trend in de resultaten doorheen de afgelopen projectperiode.

Ondanks de voorbije financiering die de opstart mogelijk maakte, is er een bestaande nood tot tijdelijke financiering om de specifieke werking van deze hubs te continueren en bovenal structureel te verankeren. Het model van de hubs is voornamelijk gericht op matchmaking, netwerking, facilitator en kennisontwikkeling. Deze rol maakte het niet evident om binnen de projectperiode tot een duurzame verankering zonder Vlaamse ondersteuning te komen. Een verdere ondersteuning richting duurzame verankering is noodzakelijk en verdedigbaar, gelet op de gerealiseerde output, en de toenemende maatschappelijke impact die binnen de circulaire economie gemaakt kan worden. Zulke ondersteuning maakt het voor de hubs mogelijk om naar zelfstandigheid en een gezonde financieringsmix te ontwikkelen, en meer bepaald:

- uit te groeien tot lokale aanspreekpunten met vertrouwde gezichten voor alle stakeholders;
- alle ecosystemen effectief uit te bouwen, rond de verschillende waardeketens waarvoor nu al de kiemen gelegd zijn;
- ook andere lokale besturen, inclusief de kleinere gemeentes mee in het bad te trekken;
- bedrijven/sponsors aan te binden en businessmodellen te diversifiëren.

Vanuit de hubs ontstaan niet alleen lokale cases. Er is ook een groot spillover effect op Vlaams en Europees niveau. Het ontstaan van de Living Labs Circulaire Economie vanuit de werking van de hubs is daar een mooie illustratie van. De hubs spelen een cruciale rol om lokale bedrijven actief te betrekken in die projecten. De hubs zijn de lokale antennes die de Vlaamse overheid (VLAIO, Vlaanderen Circulair, OVAM) vandaag mist op het terrein. Zo zorgen de hubs ervoor dat iedereen uit de maatschappelijke vijfhoek die wil inzetten op circulaire economie bereikt wordt: van ondernemer tot burger en van kennisinstelling tot lokaal bestuur.

3 WAAROVER GAAT DEZE OPROEP?

Deze oproep richt zich op de **bestaande 12 partnerschappen, actief binnen 'Circulair werk(t) in 2023'** en biedt ondersteuning voor de continuering van hun werking voor anderhalf jaar.

3.1 WIE KAN EEN AANVRAAG INDIENEN?

De **bestaande 12 partnerschappen**, actief binnen de oproep 'Circulair werk(t) in 2023' kunnen een aanvraag indienen.

Een partnerschap is **verplicht**. De samenstelling of promotorschap tussen het bestaande partnerschap en de verlenging kan wijzigen. Het partnerschap bestaat minimaal uit een lokaal bestuur, een sociaal economie-bedrijf én een reguliere onderneming of netwerk van/voor ondernemers.

Binnen het partnerschap neemt één organisatie de rol op van promotor. Deze promotor heeft de juridische verantwoordelijkheid (hoofd- en eindverantwoordelijkheid) en verzorgt de contacten met het Departement Werk en Sociale Economie. De promotor beschikt over voldoende maturiteit en capaciteit om het project te coördineren. De overige organisaties zijn partners.

De partnerschappen dienen te voldoen aan de volgende voorwaarden:

- De indiener heeft een inschrijvingsnummer in de Kruispuntbank van Ondernemingen (KBO). De indiener is actief volgens de KBO. Indieners die zich in een niet-actieve toestand bevinden zijn uitgesloten (bijvoorbeeld ingeval van faillissement, vereffening, stopzetting, enzovoort).
- De indiener en de leden van het partnerschap mogen op de indieningsdatum van de steunaanvraag geen juridische procedures hebben lopen die de realisatie van het project in de weg kunnen staan.

De promotor en de partners ondertekenen een **samenwerkingsovereenkomst** waarin de inhoudelijke en financiële afspraken inzake de continuering van de werking van de hub voor de periode 2024-medio 2025 worden vastgelegd. De samenwerkingsovereenkomst bekrachtigt de onderlinge rollen en verantwoordelijkheden tussen de partners.

De **ondertekende samenwerkingsovereenkomst** omvat minimaal volgende elementen:

- a) Identificatie van elke partner: naam organisatie, rechtsvorm, KBO-nummer, verantwoordelijke ondertekenaar namens de organisatie, functie ondertekenaar, telefoon, mail;
- b) Datum van de overeenkomst;
- c) Handtekening van elke verantwoordelijke rechtmatige ondertekenaar;
- d) Algemene modaliteiten van het partnerschap: duur van de samenwerking, voorziene begin- en einddatum van het partnerschap, algemene beschrijving van het project;
- e) Inhoudelijke afspraken: toegewezen opdracht per partner in het project, te behalen resultaten per partner;
- f) Organisatie van het partnerschap: rol van elke partner in het partnerschap, onderlinge verbintenis tot goede samenwerking, afspraken inzake geschillen, aansprakelijkheid en uitsluiting, afspraken inzake rapportering, afspraken inzake het afsluiten van de ondersteuning en het project;
- g) Financiële afspraken: verdeling van de middelen vanuit de promotor, onderlinge verbintenis tot goed beheer en inzet van de ontvangen middelen;
- h) Afspraken inzake controle en opvolging;
- i) Afspraken inzake communicatie en publiciteit.

Voor het opstellen van de samenwerkingsovereenkomst wordt geen sjabloon ter beschikking gesteld.

3.2 INHOUD VAN HET PROJECTVOORSTEL

De sociale-circulaire hubs werken verder aan de implementatie van hun acties en het uitwerken van concrete circulaire verdienmodellen. De sociale-circulaire hubs zullen verder instaan voor de exploitatie van hun sociale-circulaire hub en implementatie van de door hen uitgewerkte visie en strategie, waarbij zowel interne als externe kennisborging gegarandeerd wordt.

De sociale-circulaire hub kan hiertoe ook in de nieuwe projectperiode alle activiteiten organiseren die hij nodig acht. Hij plant deze naargelang de doelstelling en strategie. Zo kan er gewerkt worden aan het creëren van vertrouwen tussen de partners en met lokale ondernemers, stakeholdermanagement, en groepsdynamiek. Het tot stand brengen van samenwerkingen zal pas lukken indien de (vertrouwens)band tussen de organisaties binnen het netwerk van de hub voldoende sterk is. Er kan evenzeer gefaciliteerd worden in het uitwerken van samenwerking tussen organisaties. Er kan advies verleend worden aan ondernemingen die een verdienmodel uitwerken. Hiervoor kan de hub de link maken met kennisinstellingen en andere actoren die ondernemers bij kunnen staan in het uitwerken van een verdienmodel. De hub dient ook de nodige acties te ondernemen om zijn werking en resultaten te promoten bij de lokale burgers en ondernemers.

Het blijft van belang dat een evenwicht nagestreefd wordt tussen zowel activiteiten met het oog op de korte termijn resultaten als activiteiten die meer gericht zijn op de langere termijn. Het is bovendien de bedoeling dat de te realiseren dienstverlening en het netwerk met de hierbij op gang gebrachte (samenwerkings)dynamiek na afloop van de steun verdergezet wordt. Hiertoe dienen de hubs stappen te nemen om de werking te verduurzamen door middel van andere inkomsten op te bouwen.

Het partnerschap achter de hub organiseert daarenboven de nodige activiteiten om kennisborging van het proces en resultaten te garanderen. Daarom werkt de hub ook mee aan activiteiten⁷ zoals lerende netwerken, onderzoeken, interviews,...

Het partnerschap zal in lijn met zijn strategie voor de looptijd van het project een aantal **SMART outputindicatoren** voorstellen. Deze zijn **concretisering van volgende doelstellingen**.

De sociaal-circulaire hub voor **elke doelstelling minimaal 2 KPI's** met een ambitieus streefcijfer voor het komende werkingsperiode (1 januari 2024 tot 30 juni 2025):

1. **Het organiseren van netwerking tussen circulaire economie actoren/tussen circulaire economie actoren en organisaties met interesse in circulaire economie;**
2. **Het creëren van bewustwording rond circulaire economie bij burgers en bedrijven;**
3. **Het mee realiseren van de implementatie van concrete nieuwe circulaire initiatieven met sociale impact;**
4. **Het mee realiseren van nieuwe circulaire diensten of opdrachten voor erkende sociale economie bedrijven.**
5. **Aangevuld met de doelstelling om op basis van de leerlessen en opportuniteiten de activiteiten bij te sturen en verder in te zetten op een verankering op het lokaal niveau.**

Gelet op de specifieke lokale noden van de sociaal-circulaire hub, dient de keuze voor de KPI expliciet gemotiveerd te worden:

- Link deze KPI met de voorgaande werkingsjaren, en gerealiseerde KPI op deze doelstelling. Beschrijf waarom deze KPI een goede indicator is voor deze doelstelling. Welke specifieke nood en ambitie omvat deze KPI. Wat is succes voor deze KPI?
- Hoe wil de hub dit realiseren (SMART)?
- Welke rol neemt de hub hier zelf concreet op, en wie neemt andere rollen/opdrachten op?
- Duid de groei in vergelijking met vorige werkingsjaren. Is er verbreding van de werking?

⁷ Georganiseerd door Departement WSE of één van haar partners.

Er wordt uitdrukkelijk naar groei (dus hogere KPI's of nieuw te bereiken impact) gestreefd. Er dient ook meer nadruk gelegd te worden op de ondersteuning en ontwikkeling van concrete projecten/cases als impactvolle output. Dit zal beoordeeld worden aan de hand van doelstellingen 3 en 4 die zwaarder zullen doorwegen in de evaluatie.

De promotor voegt aan het projectvoorstel een **planning** en **begroting** toe. De planning geeft de uitvoering van het project tijdens de nieuwe projectperiode weer. De planning geeft een overzicht van de nodige acties per doelstelling, waarbij zichtbaar gemaakt wordt hoe de partners betrokken worden. De promotor gebruikt hiervoor verplicht het sjabloon dat bij de oproep ter beschikking gesteld wordt.

De promotoren van ontvankelijke projectaanvragen zullen in de maand januari 2024 worden uitgenodigd voor een mondelinge toelichting van hun project aan de beoordelingscommissie. De toelichting geeft de mogelijkheid om bijkomende vragen te beantwoorden.

3.3 FINANCIERING

3.3.1 Subsidieerbare periode

De goedgekeurde projecten gaan van start op **1 januari 2024** en lopen af op **30 juni 2025**.

3.3.2 Steunintensiteit

Binnen de oproep 'Circulair werk(t)! 2024-2026' kan een goedgekeurd project van een bestaande partnerschap een **maximaal subsidiebedrag van 157.500 euro** voor de kosten ontvangen. 30% van de financiering wordt ingebracht door de promotoren (de projectindieners) via private of publieke financiering voor de periode van 1 januari 2024 tot 31 december 2024. Voor de laatste zes maanden van de projectperiode verhoogt de cofinanciering naar 40%.

3.3.3 Rapportering en uitbetaling

De subsidie wordt in **2 schijven** uitbetaald:

- Een voorschot van 60% van de toegekende subsidie wordt uitbetaald na de goedkeuring van het project.
- Een laatste schijf van maximaal 40% van de toegekende subsidie wordt uitbetaald na ontvangst van de rapportering.

De finale output van het project/werking omvat verantwoordingsstukken en documenten die kennisborging dienen te garanderen. De promotor levert daarom bij het einde van het project volgende documenten op:

- Een gedocumenteerd overzicht van alle activiteiten met uitgebreid verslag over het overzicht van gerealiseerde pilotcases, de geleerde lessen zoals bijvoorbeeld goede praktijken, draaiboeken, business cases voor repliceerbare samenwerkingsmodellen in hubs, inzicht in de organisatie van een circulaire hub,... De impact die de hub gerealiseerd heeft, onder andere met de gerealiseerde pilotcases, moet hieruit goed naar voren komen zodat een eindevaluatie van het project mogelijk is.
- Het eindverslag toont aan dat de hub een matuur netwerk is met vertrouwen tussen de verschillende organisaties waar op een duurzame manier verder gewerkt kan worden aan meer circulaire economie.

Als uit de bewijsstukken en de afrekening van de begunstigde blijkt dat de berekende subsidie lager is dan het uitgekeerde voorschot, stort de begunstigde de te veel betaalde som terug.

De rapporteringsvragen over de uitvoering van de projecten zullen beschikbaar gesteld worden via Platos.

Indien uit de inhoudelijke en financiële rapportering de voortgang van de projectuitvoering onvoldoende aangetoond kan worden om bijkomende financiering te rechtvaardigen, kan het Departement Werk en Sociale Economie beslissen om de uitbetaling tijdelijk of definitief niet toe te kennen.

3.3.4 Begroting

De begroting is een raming van de kosten en ontvangsten met betrekking tot het project. Indien uw ontvangsten groter zijn dan de kosten, kan u geen subsidie ontvangen.

De promotor maakt bij indiening van het projectvoorstel een begroting op waaruit blijkt welke inschatting de promotor maakt qua tijdsinzet voor de nieuwe projectperiode.

Zie ook titel '4. Financiële criteria' voor de informatie over de opmaak van de begroting.

3.4 SELECTIECRITERIA

3.4.1 Ontvankelijkheidscriteria

De ingediende aanvragen zullen nagekeken en beoordeeld worden op ontvankelijkheid.

Uw aanvraag is **ontvankelijk** indien:

- a) De aanvraag ingediend wordt door een bestaande circulaire hub actief binnen de oproep 'Circulair werk(t) in 2023'.
- b) Het aanvraagdossier tijdig is ingediend via de online applicatie [Platos](https://loket.vlaanderen.be/platos) (<https://loket.vlaanderen.be/platos>).
- c) De aanvraag in het Nederlands is opgesteld.
- d) Het aanvraagdossier – naast de inhoudelijke duiding - de volgende documenten bevat:
 - Een (voorlopige) partnerschapsovereenkomst voor de subsidieperiode
 - Een planning en begroting
 - Een bankattest (indien het rekeningnummer gewijzigd is)

3.4.2 Inhoudelijke beoordeling

Uw projectaanvraag wordt beoordeeld aan de hand van volgende vragen:

- Is het partnerschap gewijzigd? Indien gewijzigd, wordt de wijziging van de samenstelling van het partnerschap voldoende gemotiveerd? Wordt de meerwaarde van de nieuwe partners toegelicht?
- Zijn de KPI SMART geformuleerd, zijn ze logisch en voldoende ambitieus, per doelstelling? Wordt de keuze voor de KPI voldoende gemotiveerd?
- Is de planning helder, volledig en opvolgbaar? Wordt de planning onderbouwd met indicatoren die een opvolging mogelijk maken en bijdragen tot de realisatie van de doelstellingen?
- Is de begroting correct en aanvaardbaar?

In bijlage 1 vindt u een overzicht van a) de inhoudelijke vragen die u als aanvrager invult, en b) de beoordelvragen die de leidraad vormen voor de evaluatoren van uw projectaanvraag.

4 FINANCIËLE CRITERIA

4.1 TIJDSINZET VAN DE PROJECTMEDEWERKERS

Enkel de uren besteed aan de inhoudelijke projectwerking (inclusief de activiteiten rond kennisdeling en kennisborging) kunnen worden ingebracht. Dit zijn de activiteiten zoals goedgekeurd in het projectvoorstel.

Uren die door interne personeelsleden besteed worden aan administratieve taken tellen niet mee als eenheid. De kost voor het uitvoeren van indirecte taken is immers reeds mee opgenomen in het forfait dat bovenop het standaarduurtarief toegekend wordt (zie verder). Met administratieve taken bedoelen wij bijvoorbeeld het nakijken van de registraties, het opmaken van de rapportering voor de Vlaamse overheid ...

Middagpauze en woon-werkverkeer worden daarom ook niet meegeteld.

Tijdsregistraties waarin geen middagpauzes zijn geregistreerd, zijn derhalve niet waarheidsgetrouw en voldoen bovendien niet aan de algemene arbeidsreglementering (Algemeen principe: wanneer de arbeidstijd 6 uren overschrijdt, wordt aan de werknemer een pauze toegekend - Art. 38quater van de Arbeidswet van 16 maart 1971). Bijgevolg wordt op de dagen waar geen pauze wordt opgegeven in een aansluitende tijdsblok van 6 uur, een half uur van de geregistreerde prestaties geschrapt.

We voorzien drie opties van sluitende registratie:

1. Een door het personeelslid ondertekende arbeidsovereenkomst met volledige toewijzing aan het project en betrokken looptijd, of;
2. Een toewijzing van de personele inzet aan het project in een door het personeel ondertekend addendum aan zijn/haar arbeidsovereenkomst met vermelding van de opdracht, de functie en de concrete inzet (percentage) evenals voorziene termijn, of;
3. De registratie van de projectactiviteiten in het rapporteringssjabloon (door het Departement ter beschikking gesteld) waarin de uurregistratie in detail aan de activiteiten en de doelstellingen van de oproep wordt gekoppeld.

De bijpassende documenten dienen bij de afrekening opgeladen te worden in de applicatie. Voor de registratie van de projectactiviteiten maakt u gebruik van het begrotingssjabloon dat ter beschikking gesteld wordt door het Departement.

Bij ziekte van het personeelslid dat toegewezen werd aan het project gelden volgende afspraken:

De periode van gewaarborgd loon door de werkgever mag als projecttijd worden aangerekend. De periode van uitkering door de sociale zekerheid die daarop volgt, moet in mindering worden gebracht.

Indien u voor vervanging zorgt, brengt u de projecttijd van deze vervanger in zodra deze start. Indien een vervanger start in de periode van gewaarborgd loon stopt de projecttijd van het personeelslid in ziekte en gebruikt u de startdatum van de vervanger.

Om de kosten van deze medewerkers te subsidiëren, gelden de volgende voorwaarden:

- Bij de indiening van het projectvoorstel moet de promotor duidelijk omschrijven wie of welk profiel ingezet wordt in het project en welke taken deze profielen zullen opnemen.
- De medewerkers moeten een arbeidsovereenkomst hebben bij de promotor of bij een partnerorganisatie waarmee een partnerschapsovereenkomst is afgesloten.

Er wordt in deze oproep gewerkt met een **standaarduurtarief (SUT)** voor de inzet van de interne medewerkers. Het standaard uurtarief wordt berekend door het **voltijds brutoloon** van een medewerker te vermenigvuldigen met een **factor van 1,2 %**. Deze factor werd samengesteld uit een fair en redelijk aandeel aan loonkosten bovenop het brutoloon en eventuele loonkostreducties voor de werkgever en werknemer. Er wordt een maximum standaarduurtarief gehanteerd van 100 euro per uur. Er kan maximaal 1720 uur per jaar ingebracht worden.

Voorbeeld: een medewerker met een voltijds brutoloon van 3.000 euro heeft een standaarduurtarief van 36 euro (3.000 euro x 1,2%)

Actualisering van het standaarduurtarief kan bij het begin van een nieuw kalenderjaar. Bij een rapportperiode die over verschillende kalenderjaren loopt, zal het personeelslid dus ontdubbeld in twee rijen worden gerapporteerd.

Ook voor **zelfstandigen** die deel uitmaken van het partnerschap wordt een standaarduurtarief berekend. De berekening van het uurtarief moet gebeuren op basis van het jaarinkomen dat overeenkomt met de kwartaalbijdragen, die de zelfstandige moet storten aan de sociale zekerheid (RSVZ). Op basis van de kwartaalbijdragen aan de RSVZ wordt op basis van de tabellen van de Nationale Hulpkas het overeenstemmende jaarinkomen berekend. Het overeenstemmende loon kan maximaal ingebracht worden op basis van de tabellen van de Nationale Hulpkas van het RSVZ (hoofdberoep). Meer informatie via <http://www.rsvz.be/nl/faq/hoeveel-sociale-bijdragen-moet-ik-betalen>.

Voorbeeld: De zelfstandige (in hoofdberoep) heeft een kwartaalbijdrage van 800 euro. Volgens de barema's van sociale kwartaalbijdragen 2019 komt dit overeen met een jaarinkomen van 15.000 euro (dichtstbijzijnde kwartaalbijdrage is 801,42 euro). Het exacte jaarinkomen is dan $(15.000/801,42) * 800$ of 14.973,42 euro. Dit wordt omgezet naar een standaarduurtarief door dit te delen door 1.720 uren. Het standaarduurtarief wordt automatisch berekend in het sjabloon detaillering kosten en financiering (bijlage 3) wanneer u het jaarinkomen ingeeft.

Op te leveren documenten:

- Loonfiche van januari of loonfiche van eerste volledige maand van tewerkstelling voor de interne personeelsleden;
- OF voor zelfstandigen: bewijs van storting van de kwartaalbijdragen van de zelfstandige aan de RSVZ van de kwartalen voorafgaand aan de indiening van het project.
- Voor de medewerkers die al in dienst zijn, vragen we om de loonfiches in te dienen bij het projectvoorstel, voor de overige medewerkers vragen we dit op bij rapportering.

Aan de hand van een at random steekproefsgewijze controle van de geregistreerde activiteiten zal de tijdsinzet worden beoordeeld. Indien er fouten worden vastgesteld, worden de bevindingen geëxtrapoleerd op de tijdsinzet van alle personeelsleden in de rapportering.

Bij behandeling van de financiële rapportering gebeurt er ook een controle op eventuele dubbele rapportage van kosten tussen projecten. Het is de verantwoordelijkheid van de promotor dat de ingediende kosten correct zijn. Indien hier ernstige fouten worden vastgesteld, kan eventueel een forfaitaire schraping of andere sanctie volgen.

4.2 FORFAIT VAN 40%

In deze oproep wordt er gewerkt met een standaarduurtarief voor elke medewerker en een forfait van 40% voor alle andere kosten. Tot het forfait van 40% behoren alle overige kosten zoals bv. boekhouding, werkingskosten, huur van zalen. Het forfait wordt op de totale kost van het intern personeel toegepast. Deze forfaitaire kosten moeten niet bewezen worden aan het Departement Werk en Sociale Economie.

Stap 1: bereken alle personeelskosten op basis van het aantal geregistreerde uren en het standaarduurtarief

Voorbeeld

- *Medewerker X werkt 500 uur op het project en heeft in januari een brutoloon van 3.000 euro met een standaarduurtarief van 36 euro. De totale kost van medewerker X bedraagt 18.000 euro (500 x 36 euro)*
- *Medewerker Y werkt 1000 uur op het project en heeft een brutoloon van 2.000 euro met een standaarduurtarief van 24 euro. De totale kost van medewerker Y bedraagt 24.000 euro (1000u x 24 euro)*

Stap 2: Bereken het forfait van 40% op de totale kost van het intern personeel

In het voorbeeld:

- *Er is een totale kost van 42.000 euro (18.000 euro + 24.000 euro)*
- *Het forfait voor alle andere kosten bedraagt 16.800 euro (= 42.000 x 40%)*

4.3 STATUTAIRE PERSONEELSLEDEN

Statutaire personeelsleden kunnen kosten maken in het project zoals hier boven beschreven. Aan financieringszijde moet hun loonkost op basis van het standaarduurtarief ingebracht worden.

In het voorbeeld:

Een statutair personeelslid X werkt 500 uur op het project en heeft in januari een brutoloon van 3.000 euro met een standaarduurtarief van 36 euro. De totale kost van medewerker X bedraagt 18.000 euro (500 x 36 euro). Aan kostenzijde wordt er een kost aanvaard van 18.000 euro + 7.200 euro (forfait van 40%) = 25.200 euro. Aan financieringszijde moet er 18.000 euro ingebracht worden bij de rubriek andere publieke financiering.

Statutair personeel kan echter ook worden vervangen door een contractueel op de standplaats. In dit geval kan de loonkost van de contractueel worden ingebracht ter vervanging van de loonkost van de statutair.

4.4 ONTVANGSTEN

Ontvangsten/Inkomsten die verworven worden door de uitvoering van het project tijdens de projectlooptijd dienen te worden ingebracht. Ontvangsten ontstaan uit de verkoop van diensten of goederen en kunnen bijvoorbeeld inschrijvingsgelden, de verkoop van syllabi of andere zijn. Alle in te brengen ontvangsten moeten, in de financiering eerst in mindering gebracht worden op de totale subsidiabele kosten.

4.5 BIJDRAGEN IN NATURA

Bijdragen in natura zoals het leveren van inbreng in de vorm van arbeid, goederen, diensten of andere zijn niet subsidiabel.

4.6 DUBBELE SUBSIDIËRING EN RESERVEOPBOUW

Dubbele subsidiëring is niet toegestaan. Indien loonkosten met andere subsidies worden gefinancierd, zullen deze subsidies in mindering worden gebracht van de subsidie binnen deze oproep.

Indien projectkosten met andere subsidies worden gefinancierd, dienen de volledige kosten in de kostenzijde, en de ontvangen subsidiëring als ontvangst (of cofinanciering), ingebracht te worden in de begroting en rapportering.

De promotor verbindt zich ertoe na te gaan of er geen sprake is van dubbele subsidiëring uit hoofde van zijn partners (bewijzen, verklaring op erewoord,...). Bij onregelmatigheid ligt de verantwoordelijkheid naar het Departement Werk en Sociale Economie toe volledig bij de promotor. De onderlinge afspraak tussen promotor en de partners dient bepaald te worden in de samenwerkingsovereenkomst.

Hoewel het forfait werkingskosten bij rapportering niet bewezen dient te worden, is reserveopbouw van middelen niet toegelaten met de toegekende subsidie. De middelen dienen effectief besteed te worden, en kunnen bij controle opgevraagd worden.

5 STAATSTEUN

In het kader van de Europese Staatssteunregels moet u verklaren dat de steun die u ontvangt binnen dit project u geen economisch voordeel levert. Dit doet u door te verklaren dat de ontwikkeling die u voorstelt geen economisch voordeel oplevert voor de betrokken organisaties, maar enkel een breed maatschappelijk voordeel voor alle organisaties/bedrijven oplevert. Op die manier wordt de subsidie niet als staatssteun beschouwd. U kan dit verklaren door de motivatie van 'niet-economisch voordeel' te ondertekenen. Daarbij zullen zowel de promotor als de partners eveneens moeten verklaren dat de output van het project vrij beschikbaar zal gesteld worden.

Hierbij zijn volgende aandachtspunten van belang:

- De verklaring moet ondertekend worden door alle partners. Dit geldt (omwille van het beschikbaar stellen van de output) ook voor de partners die geen middelen ontvangen vanuit het Departement Werk voor het project.
- De promotor verklaart daarbij dat het ontwikkelde instrument, de achterliggende informatie/bronbestanden en de resultaten van het project vrij te verspreiden aan derden op een niet-exclusieve en niet-discriminerende basis via bijvoorbeeld onderwijs, open access-databases, open access-publicaties of open source-software.
- De bewijsstukken hiervoor worden bewaard en verstrekt bij controle.
- Deze verklaring moet tevens ingediend worden door eventuele nieuwe partners die in de loop van het project mee opgenomen worden in het partnerschap.
- Wanneer technologische ontwikkeling opgenomen wordt binnen het project en moet u kunnen verzekeren dat de ontwikkeling open source gebeurt.

Exploitatie resultaten van de projectuitvoering

Indien de steun die u ontvangt geen economisch voordeel oplevert, is onderstaande van toepassing.

Betreffende tastbare zaken (bijvoorbeeld draaiboek, publicaties, website en andere) die tijdens de projectperiode aangemaakt werden, mag de prijs die men vraagt tijdens en na de uitvoeringsperiode (tot 3 jaar na afloop van het project) ook slechts de kostprijs zijn.

Indien deze prijs dan de effectieve kostprijs overstijgt, moet de meeropbrengst van de exemplaren die ingebracht werden in het projectdossier alsnog als ontvangst aangegeven worden. Hiertoe moet men bij eindrapportering een kopie meesturen van de facturen van de aanmaak en van daaruit de kostprijs per exemplaar vaststellen.

In het geval van meeropbrengst moeten hierover de nodige afspraken gemaakt worden om deze alsnog als ontvangsten op te nemen in het projectdossier.

Indien de prijs van de output van het project slechts de kostprijs dekt, moet men na de uitvoeringsperiode geen verdere ontvangsten declareren.

Er is wel een onderscheid te maken: de ontwikkelde output zoals draaiboeken, rapporten en overige verslaggeving moet aan kosten ter beschikking gesteld worden. Hierop mag geen winstmarge ingesteld worden, dus geen commerciële exploitatie op de vermenigvuldiging van de output.

Voor de begeleiding die men eventueel opzet bij het implementeren van het samenwerkingsmodel, geldt dit niet. Men kan de begeleiding hierbij ter beschikking stellen aan geïnteresseerden in consultancy tegen de geldende marktprijs.

6 OVERHEIDSOPDRACHTEN

Promotoren die een organisatie zijn in de zin van artikel 2, Wet Overheidsopdrachten en bepaalde opdrachten voor werken, leveringen en diensten van 15 juni 2006 zijn gebonden om de wetgeving overheidsopdrachten toe te passen binnen het project voor aankopen van werken, diensten en leveringen.

De wetgeving op overheidsopdrachten geldt voor volgende organisaties:

- De overheid
- Organisaties die aan volgende drie voorwaarden voldoen:

- Doel is algemeen belang terug te vinden in de doelomschrijving van de statuten (“opgericht met het specifiek doel om”)
- Rechtspersoonlijkheid hebben
- Overwegende overheidsinvloed heeft
- Privaatrechtelijke organisaties voor bepaalde gesubsidieerde opdrachten
- Privaatrechtelijke universitaire instellingen

Meer informatie is terug te vinden via <http://www.bestuurszaken.be/overheidsopdrachten>.

7 COMMUNICATIERICHTLIJNEN

Goedgekeurde projecten dienen het logo ‘Vlaanderen is duurzaam ondernemen’ op te nemen in externe communicatie rond het project, alsook melding te maken van de ondersteuning door het Departement Werk en Sociale Economie.

De richtlijnen zijn te vinden op: <https://www.socialeconomie.be/communicatierichtlijnen-gesteunde-projecten>.

Goedgekeurde projecten zullen opgenomen worden in de communicatie vanuit het Departement Werk en Sociale Economie (vb. via cases op projecten).

Goedgekeurde projecten engageren zich eveneens tot een actieve deelname aan het lerende netwerk, evenals potentiële impactevaluaties of studies over de werking.

8 AANVRAAGPROCEDURE EN TIMING VAN DE OPROEP

Promotoren kunnen een aanvraag indienen tot **18 december 2023 om 12 uur**.

De aanvraag wordt ingediend bij het Departement Werk en Sociale Economie via de applicatie **Platos** (<https://loket.vlaanderen.be/platos>).

Vooraleer u een aanvraag kan aanmaken in Platos, dient u over gebruikersrechten te beschikken. Meer info hierover: <https://www.socialeconomie.be/platos-applicatie-gebruikersbeheer>

Alle verdere ondersteuning over Platos vind u via <https://www.socialeconomie.be/platos-applicatie>.

De ingediende aanvragen worden beoordeeld op **ontvankelijkheid**. Indien bij de beoordeling van de ontvankelijkheid blijkt dat bepaalde info ontbreekt, streven we ernaar je dit ten laatste 5 dagen na de indieningsdatum te laten weten. Je hebt daarna 5 werkdagen de tijd om het dossier te vervolledigen. Enkel volledige ontvankelijke dossiers komen hierna in aanmerking voor de inhoudelijke beoordeling op basis van de evaluatiecriteria.

De ontvankelijk verklaarde aanvragen worden geëvalueerd door een beoordelingscommissie die door het Departement Werk en Sociale Economie wordt samengesteld.

De promotoren van ontvankelijke projectaanvragen zullen in de maand januari 2024 worden uitgenodigd voor een **mondelijke toelichting** van hun project aan de beoordelingscommissie. De toelichting geeft de mogelijkheid om bijkomende vragen te beantwoorden.

Na de mondelinge toelichting heeft de promotor de mogelijkheid om een bijgewerkte samenwerkingsovereenkomst en planning te bezorgen, die rekening houdt met de feedback en gevraagd aanpassingen van de ingediende documenten door de jury.

Deze finale stukken zullen door een beoordelingscommissie geëvalueerd worden.

De beslissing over de al dan niet goedkeuring van je aanvraagdossier wordt meegedeeld in de loop van de maand **maart 2024**.

De goedgekeurde aanvragen van **bestaande sociaal-circulaire partnerschappen gaan van start op 1 januari 2024**. Een tussentijdse evaluatie eind 2024 zal beslissen of een project toegang heeft tot de laatste subsidieperiode van 6 maand.

9 BIJLAGEN

- Bijlage 1: vragen Oproep Verlenging Circulair werk(t) 2024 – 2025
- Bijlage 2: sjabloon Planning
- Bijlage 3: sjabloon Begroting

10 CONTACT

Met vragen kan je terecht bij:

Departement Werk en Sociale Economie
Afdeling Sociale Economie en Werkbaar Werk
Dienst Ondersteuning

M: duurzaam.ondernemen@vlaanderen.be met vermelding van 'Oproep Verlenging Circulair Werk(t) 2024 – 2025'